

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Νεοφύτου Βάμβα 6, 106 74 Αθήνα, Τηλ.: 210 72 33 221-2, Fax: 210 72 33 217

Website: www.nchr.gr E-mail: info@nchr.gr

ΔΗΛΩΣΗ

με αφορμή τις πρόσφατες καταγγελίες περί αναιτιολόγητης χρήσης βίας από την Ελληνική Αστυνομία και τις εξαγγελίες του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη περί χρήσης καμερών σε επιχειρήσεις της

Ιανουάριος 2020

Η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) είναι το ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της ελληνικής Πολιτείας σε θέματα προστασίας Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Έχει συσταθεί με το Ν 2667/1998 σύμφωνα με κανόνες των Ηνωμένων Εθνών, τις «Αρχές των Παρισίων». Σε αυτήν μετέχουν πρόσωπα οριζόμενα από σαράντα δύο φορείς (ανεξάρτητες Αρχές, πανεπιστημιακές σχολές νομικών και πολιτικών επιστημών, συνδικαλιστικές οργανώσεις, ΜΚΟ, πολιτικά κόμματα και υπουργεία).

Δήλωση με αφορμή τις πρόσφατες καταγγελίες περί αναιτιολόγητης χρήσης βίας από την Ελληνική Αστυνομία και τις εξαγγελίες του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη περί χρήσης καμερών σε επιχειρήσεις της ¹

Η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ), στο πλαίσιο του θεσμικού της ρόλου ως του ανεξάρτητου συμβουλευτικού οργάνου της Ελληνικής Πολιτείας για θέματα προστασίας των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, παρακολουθεί στενά τις πρόσφατες καταγγελίες περί αναιτιολόγητης βίας από την Ελληνική Αστυνομία αλλά και τις συνακόλουθες εξαγγελίες του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη περί προληπτικής τοποθέτησης συστημάτων παρακολούθησης των επιχειρήσεων της Ελληνικής Αστυνομίας με λήψη και καταγραφή εικόνας και ήχου. Σε περίπτωση που η σχετική εξαγγελία δρομολογηθεί νομοθετικά, η ΕΕΔΑ καλεί την Ελληνική Πολιτεία να συνεργαστεί με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα προκειμένου η σχετική πρωτοβουλία να συνάδει απόλυτα με τα σχετικά κοινοτικά και εθνικά πρότυπα προστασίας.

Η έννοια της δημόσιας ασφάλειας αποτελεί συνταγματικό στόχο και προαπαιτούμενο δημοκρατικής συνύπαρξης καθώς έτσι μόνο εμπεδώνονται θεμελιώδη και συνταγματικά κατοχυρωμένα ανθρώπινα δικαιώματα όπως το δικαίωμα στη ζωή, το δικαίωμα στην υγεία, η ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας, η ελευθερία γνώμης, το δικαίωμα του συνέρχεσθαι και η προστασία της ατομικής ιδιοκτησίας. Η τήρηση της νομιμότητας συνιστά εγγύηση για τον έμπρακτο σεβασμό των δικαιωμάτων αυτών. Ωστόσο, η κρατική εξουσία και ειδικότερα η Ελληνική Αστυνομία, ως εκ της θέσης ισχύος της, υπέχει μεγάλη ευθύνη για την οποία θα πρέπει να λογοδοτεί ειδικά, διασφαλίζοντας έτσι ότι το μονοπώλιο της νόμιμης βίας δεν υπερβαίνει ποτέ το απολύτως αναγκαίο μέτρο ενόψει των εκάστοτε περιστάσεων. Η αναιτιολόγητη ή δυσανάλογη χρήση βίας και μέτρων καταστολής ναρκοθετεί το κράτος δικαίου εκ των έσω, ενώ πλήττει σωρεία θεμελιωδών δικαιωμάτων, με πρώτιστο αυτό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Τα επαναλαμβανόμενα περιστατικά βίας, άλλωστε, ενισχύουν μια ενδημική κουλτούρα ατιμωρησίας που πρέπει πλέον να σταματήσει. Επιπλέον, η ίδια η έννοια της κοινωνικής συνοχής μέσω της διατήρησης της εμπιστοσύνης των πολιτών προς την Ελληνική Αστυνομία επιτάσσει την απομόνωση από το ίδιο το σώμα τέτοιων περιστατικών σε περίπτωση που αυτά λαμβάνουν χώρα. Η ΕΕΔΑ καλεί όλους σε τήρηση της νομιμότητας και στον χωρίς καμία έκπτωση έμπρακτο σεβασμό των δικαιωμάτων όλων των διαβιούντων στην Ελληνική Επικράτεια, για την διασφάλιση των οποίων το Ελληνικό Κράτος φέρει την κυρίαρχη ευθύνη.

Επιπλέον, η ΕΕΔΑ καλεί την Ελληνική Πολιτεία και όλους τους αρμόδιους φορείς, όπως τον Εθνικό Μηχανισμό Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στα σώματα ασφαλείας, να συνδράμουν γρήγορα και αποφασιστικά στην έρευνα καθώς και στην ταχεία αξιολόγηση και αποτελεσματική διαλεύκανση κάθε σχετικής καταγγελίας περί αναιτιολόγητης χρήσης βίας από την Ελληνική Αστυνομία ενώπιον των αρμοδίων πειθαρχικών οργάνων και των ποινικών δικαστηρίων. Επιπλέον, θεωρεί απαραίτητη την ίδρυση και λειτουργία ενός αξιόπιστου, ανεξάρτητου και αποτελεσματικού μηχανισμού άμεσης διερεύνησης των σχετικών καταγγελιών. Τέλος, η ΕΕΔΑ καλεί τις αρμόδιες αρχές να την ενημερώσουν εγκαίρως για το περιεχόμενο των όποιων σχετικών νομοθετικών πρωτοβουλιών, προκειμένου να έχει τη δυνατότητα να σχολιάσει με τρόπο ουσιαστικό τις ενδεχόμενες επιπτώσεις αυτών στα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

¹ Υιοθετήθηκε από την Ολομέλεια της ΕΕΔΑ στις 15.1.2020.